

Lieta C-332/21

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2021. gada 27. maijs

Iesniedzējtiesa:

Tribunalul București (Rumānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2020. gada 9. decembris

Prasītājs:

Quadrant Amroq Beverages SRL

Atbildētājs:

*Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de
Administrare a Marilor Contribuabili*

Pamatlietas priekšmets

Administratīvā un nodokļu prasība, ar kuru prasītājs *Quadrant Amroq Beverages SRL* lūdz *Tribunalul București* (Bukarestes Augstākā tiesa) atcelt virkni 2016. gada decembra lēmumu, ar kuriem tika noraidīti vairāki akcīzes nodokļa atmaksāšanas pieprasījumi, atcelt 2017. gada 22. jūnija lēmumu, ar kuru tika noraidīta sūdzība, un piespriest atbildētājai *Agenția Națională de Administrare Fiscală – Direcția Generală de Administrare a Marilor Contribuabili* (Valsts nodokļu dienests – Lielo nodokļu maksātāju pārvaldības ģenerāldirekcija) atlīdzināt summu 3 702 961 Rumānijas leju (RON) apmērā, kas tika iekasēta no prasītāja kā akcīzes nodoklis par no *Pepsi/Cola International*, *Cork*, Īrija, iepirktajiem aromatizētājiem.

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Saskaņā ar LESD 267. pantu tiek lūgts interpretēt Direktīvas 92/83/EEK (turpmāk tekstā – “direktīva”) 27. panta 1. punkta e) apakšpunktu un 2. punkta d) apakšpunktu.

Prejudiciālie jautājumi

- I. Vai Direktīvas 92/83/EEK 27. panta 1. punkta e) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka atbrīvojums no akcīzes nodokļa attiecas tikai uz tādiem produktiem kā etilspirts, ko izmanto tādu aromatizētāju ražošanai, kas savukārt ir paredzēti bezalkoholisko dzērienu izgatavošanai, kuru faktiskā spirta tilpumkoncentrācija nepārsniedz 1,2 % tilpuma, vai arī šis atbrīvojums attiecas arī uz tādiem produktiem kā etilspirts, ko jau izmantoja dažu minētā veida aromatizētāju ražošanai, kas ir tikuši izmantoti vai ir jāizmanto bezalkoholisko dzērienu izgatavošanai, kuru spirta tilpumkoncentrācija nepārsniedz 1,2 % tilpuma?
- II. Vai Direktīvas 92/83/EEK 27. panta 1. punkta e) apakšpunkts saistībā ar šīs direktīvas mērķiem un vispārējo sistēmu ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja tādi produkti kā etilspirts, kas paredzēti tirdzniecībai citā dalībvalstī, ir jau atbrīvoti no akcīzes nodokļa patēriņam pirmajā dalībvalstī, jo tos izmanto aromatizētāju iegūšanai, kas paredzēti tādu bezalkoholisko dzērienu ražošanai, kuru spirta tilpumkoncentrācija nepārsniedz 1,2 % tilpuma, galamērķa dalībvalstij savā teritorijā tiem ir jāpiemēro tāds pats režīms?
- III. Vai Direktīvas 92/83/EEK 27. panta 1. punkta e) apakšpunkts un 2. punkta d) apakšpunkts, kā arī efektivitātes un samērīguma principi ir jāinterpretē tādējādi, ka tie ļauj dalībvalstij noteikt procedūras prasības, ar kurām atbrīvojuma piemērošana tiek pakļauta nosacījumiem, ka lietotājam ir jābūt reģistrēta saņēmēja statusam un akcīzes preču pārdevējam ir jābūt pilnvarota noliktavas turētāja statusam, lai arī dalībvalsts, kurā šie produkti tika iepirkti, nav paredzējusi pienākumu, ka uzņēmējam, kas tos laiž tirgū, ir jābūt akcīzes preču noliktavas turētāja statusam?
- IV. Vai samērīguma un efektivitātes principi, ņemot vērā Direktīvas 92/83/EEK 27. panta 1. punkta e) apakšpunktu, saistībā ar šīs direktīvas mērķiem un vispārējo sistēmu ir pretrunā tam, ka ar šiem noteikumiem paredzētie atbrīvojumi netiek attiecināti uz galamērķa dalībvalsts nodokļu maksātāju, kurš ir saņēmis tādus produktus kā etilspirts un kurš paļāvās uz faktu, ka šādi produkti tika uzskatīti par atbrīvotiem, pamatojoties uz izcelsmes dalībvalsts nodokļu iestāžu minēto direktīvas nosacījumu oficiālu ilgā laika posmā pastāvīgi veiktu interpretāciju, kas ir transponēta valsts tiesību sistēmā un tiek piemērota praksē, bet vēlāk izrādās kļūdaina, gadījumā, kurā, ņemot vērā apstākļus, var izslēgt iespējamu krāpšanu vai izvairīšanos no akcīzes nodokļu samaksas?

Atbilstošās Savienības tiesību normas

LES 19. panta 3. punkta b) apakšpunkts

LESD 267. pants

Padomes Direktīva 92/83/EEK (1992. gada 19. oktobris) par to, kā saskaņojams akcīzes nodoklis spirtam un alkoholiskajiem dzērieniem: 27. panta 1. punkta e) apakšpunkts un 2. punkta d) apakšpunkts

Sprīdums, 2010. gada 9. decembris, *Repertoire Culinaire* (C-163/09, EU:C:2010:752).

Atbilstošās valsts tiesību normas

Rumānijas Konstitūcijas 148. pants, kas nosaka prioritāru Eiropas Savienības tiesību piemērošanu

Rumānijas Nodokļu kodeksa (2003) 206.⁵⁸ pants, ar kuru Rumānijas tiesībās transponē Direktīvas 92/83 27. panta 1. punkta e) apakšpunktu

Īrijas 2003. gada Budžeta likuma 77. panta a) punkta i) apakšpunkts, ar kuru Īrijas tiesību aktos tiek transponēts Direktīvas 92/83 27. panta 1. punkta e) apakšpunkts.

Īss pamatlietas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 Prasītājs iepirka aromātiskus preparātus (aromatizētājus) no *Pepsi/Cola International Cork*, Īrija.
- 2 Rumānijas nodokļu iestādes, rīkojoties atšķirīgi no Īrijas iestādēm, uzlika šiem aromatizētājiem akcīzes nodokli, uzskatot, ka uz tiem neattiecas Direktīvas 92/83 27. panta 1. punkta e) apakšpunktā paredzētais atbrīvojums.
- 3 Īrijas tiesību akti, ar kuriem transponē šo pantu, paredz atbrīvojumu no akcīzes nodokļa ne tikai etilspirtam, kas paredzēts tādu dzērienu ražošanai, kuru spirta saturs nepārsniedz 1,2 % tilpuma, bet arī etilspirtam, kas jau ir izmantots šo dzērienu ražošanai, savukārt Rumānijas tiesību akti no akcīzes nodokļa atbrīvo tikai etilspirtu, "ko izmanto tādu pārtikas aromatizētāju ražošanai, kas paredzēti pārtikas vai bezalkoholisko dzērienu izgatavošanai, kuru koncentrācija nepārsniedz 1,2 % tilpuma".
- 4 Īrijas nodokļu iestādes sākotnēji atbrīvoja etilspirtu no akcīzes nodokļa, kad aromātiskie preparāti (aromatizētāji) tika pārvietoti no *CMCI* uzglabāšanas telpām uz reģistrēta saņēmēja telpām.
- 5 Vēlāk pārsūtīšana starp *Pepsi* Īrija un *Pepsi* Rumānija neradīja pienākumu maksāt akcīzes nodokli, jo aromātiskajos preparātos esošais etilspirts (tātad etilspirts, kas

jau bija izmantots aromatizētāju ražošanai) ir atbrīvots no akcīzes nodokļa saskaņā ar Īrijas Nodokļu likuma 77. pantu.

- 6 No Īrijas uz Rumāniju pārsūtītie aromatizētāji šajā lietā ir akcīzes preces, kas jau ir laistas tirgū dalībvalstī, kurā tās ražotas, un šāda laišana tirgū neuzliek pienākumu maksāt akcīzes nodokli, pateicoties Īrijas valsts tiesību aktos noteiktā atbrīvojuma piemērošanai.
- 7 Lai varētu piemērot netiešo atbrīvojumu alkoholam, ko satur pārtikas aromatizētāji, kurus izmanto tādu bezalkoholisko dzērienu pagatavošanai paredzētu pārtikas aromatizētāju ražošanai, kuru koncentrācija nepārsniedz 1,2 % tilpuma, Rumānijas nodokļu iestādes ir noteikušas atbilstību ar valsts sekundārajiem tiesību aktiem paredzētajām procedūras prasībām (proti, piegāde no akcīzes preču noliktavas turētāja, veicot pirkumus Kopienas iekšienē, un prasītāja kā reģistrēta saņēmēja reģistrācija).
- 8 Prasītājs iesniedza atbildētajai akcīzes nodokļa atmaksāšanas pieprasījumus un pēc tam iesniedza sūdzību par lēmumiem, ar kuriem šie pieprasījumi tika noraidīti. Pēc šīs sūdzības noraidīšanas prasītājs iesniedza apelācijas sūdzību iesniedzējtiesā *Tribunalul București* (Bukarestes Augstākā tiesa).
- 9 Šajā lietā prasītājam tika atļauts iesniegt Īrijas eksperta atzinumu par Īrijas nodokļu tiesību aktu saturu un piemērošanu.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 10 Attiecībā uz pirmo jautājumu prasītājs apgalvo, ka, atšķirībā no Rumānijas Nodokļu kodeksa 206.⁵⁸ panta, direktīvas teksta transponēšanas Īrijas tiesību aktos mērķis bija atbrīvojuma piemērošana ne tikai attiecīgo aromatizētāju ražošanai, bet arī visiem turpmākajiem to pašu aromatizētāju pārdošanas darījumiem. Prasītājs uzskata, ka Rumānijas nodokļu tiesību aktu nostāja neatbilst direktīvai. Savukārt iespējama Tiesas atbilde, kas apstiprinātu Rumānijas iestāžu rīcību, varētu mudināt prasītāju apsvērt iespēju celt prasību pret Īriju par zaudējumu atlīdzību, jo šādā gadījumā tas būtu ticis maldināts ar minētās valsts nepareizi īstenoto un piemēroto atbrīvojumu.
- 11 Attiecībā uz otro prejudiciālo jautājumu prasītājs norāda, ka atbrīvojums no akcīzes nodokļa alkoholam attiecībā uz minētajiem produktiem ir obligāts noteikums un izņēmumi no šī noteikuma būtu jāinterpretē un jāpiemēro šauri un vienādi visās dalībvalstīs. Tāpēc Rumānijai ir jānodrošina tāda pati attieksme kā tā, ko aromātiskajiem preparātiem jau piemēro Īrijā. Šajā sakarā prasītājs atsaucas uz spriedumu *Repertoire Culinaire*, saskaņā ar kuru atbrīvojuma atteikums novestu pie tā, ka kādas valsts iedzīvotājiem nebūtu iespējams izmantot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, neskatoties uz to, ka atbrīvojumu obligātā kārtā nosaka Eiropas tiesību akti un tas ir jāpiemēro.

- 12 Attiecībā uz trešo jautājumu prasītājs apgalvo, ka, ņemot vērā Rumānijas tiesību aktos noteiktās procedūras prasības atbrīvojuma piešķiršanai, šo atbrīvojumu faktiski nekad nebūtu iespējams piemērot. Proti, minētās prasības nevar izpildīt, jo Īrijas valsts uzskata, ka īpašais akcīzes nodokļu uzraudzības režīms neattiecas uz attiecīgajiem izstrādājumiem, jo tie ir pilnībā atbrīvoti no akcīzes nodokļa.
- 13 Kas attiecas uz ceturto jautājumu, tieši gadījumā, ja Īrijas iestādes nebūtu pareizi transponējušas direktīvas noteikumus, prasītājs atsaucas uz ar direktīvas interpretāciju un piemērošanu saistītās kļūdas neatspēkojamo raksturu, ar kuru *Pepsi* Rumānija saskārās direktīvas transponēšanas Īrijas likumos un šīs valsts pastāvīgās administratīvās prakses dēļ. Liegt privātpersonai izmantot atbrīvojumu un nostādīt viņu tiesiskās nenoteiktības situācijā būtu nepamatoti, ņemot vērā samērīguma un efektivitātes principus. Vēl jo vairāk tāpēc, ka nepastāv ne mazākā krāpšanās iespēja, kaut arī uzņēmums nevarēja iegūt aromatizētājus, pamatojoties uz akcīzes nodokļiem piemērojamām procesuālajām formalitātēm atbilstošiem dokumentiem, kurus šajā gadījumā nav iespējams iegūt.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 14 Problēmas, ko rada direktīvas 27. panta 1. punkta e) apakšpunkta noteikumu interpretācija, sarežģītība ir acīmredzama, jo ir vismaz divas dalībvalstis, kas šos noteikumus interpretē atšķirīgi – Īrija un Rumānija, un interpretācija, kas atzīta par kļūdainu saskaņā ar Rumānijas tiesību aktiem, bet tiek pieņemta Īrijā, ir apstiprināta Eiropas Komisijas kompetentās iestādes (Akcīzes komitejas) secinājumos.
- 15 Eiropas tiesību interpretācijas problēma šādā scenārijā ir pilnīgi jauna un uz to nevar atbildēt, pamatojoties uz spriedumu *Repertoire Culinaire*. Punkti, kurus Tiesa detalizēti analizēja šajā spriedumā, kaut arī spēj sniegt dažas norādes, kas nepieciešamas šī strīda atrisināšanai, bez šaubām neatrisina jautājumu par atbrīvojuma no akcīzes nodokļa piemērojamību šajā lietā.